

PERSONALITATEA COPIILOR

Cum descoperim aptitudinile pe care le au copiii noștri?

Prin definiția lui, talentul reprezintă o aptitudine, o înclinare înnăscută într-un anumit domeniu. Fiecare copil se naște cu "înclinație" spre un anumit domeniu și pe parcursul vieții își va dezvolta un anumit talent. În copilărie, părinții și educatorii îi pot descoperi talentul sau nu. Talentul unui copil se găsește în stare latentă până când o serie de activități îl pun în evidență. Chiar și la vârsta adultă ne mai descoperim încă talentele ascunse.

Nu există copii care nu au aptitudini în nici un domeniu. Unii copii sunt mai talentați la științele exacte, precum matematica, fizica, chimia, alții sunt sportivi excepționali, alții învață cu mare ușurință mai multe limbi străine, sau desenează minunat.

Astfel, fiecare persoană este talentată din naștere într-un anumit domeniu. Există mai multe teorii în psihologie despre abilități și aptitudini, dar toate susțin că aptitudinile sunt înnăscute, dar că ele au nevoie de anumite condiții de mediu și de o educație susținută în direcția dezvoltării potențialului înnăscut, pentru ca un copil să fie cu adevărat talentat și să poată realiza performanțe sau să își dezvolte o carieră de succes, valorificându-și talentele.

Una dintre cele mai apreciate teorii legate de subiectul aptitudinilor a fost dezvoltată în anul 1986 de către Howard Gardner, care numește aptitudinile inteligențe multiple. Teoria lui este considerată una dintre cele mai importante descoperiri din psihologie. Pe site-ul <http://parenting.anidescoala.ro> se găsește o descriere pe înțelesul tuturor a celor 7 domenii, conform teoriei lui Gardner. Redau mai jos schema succintă a inteligențelor multiple:

TIP INTELIGENTA	II PLAC/ II PLACE	ARE/ E BUN/ SE PRICEPE	INVATA
LINGVISTICA	cuvintele/sa vorbeasca, sa citeasca/sa scrie, sa asculte, sa povesteasca, discutiile, dezbaterile, au un limbaj expresiv, le plac ghicitorile si jocurile de cuvinte, sunt interesati de limbile straine, memoreaza usor si iau notite la cursuri.	sensibilitate la limbaj, compunere/exprimare verbala, folosirea cuvintelor pentru a exprima sensuri Meserii: jurnalisti, poeti, avocati, scriitori	spunand, auzind, vazand cuvinte, urmarind instructiuni scrise, facand asociatii de cuvinte
LOGICO – MATEMATICA	numerele, structurile, formulele, tehnologia, le place ca obiectele sa fie curate si în ordine si sunt frustrati de oamenii dezorganizati. Ei urmeaza instructiunile pas cu pas; colecteaza informatii si le folosesc pentru rezolvarea problemelor. Adesea, pot face rapid calcule mintal. Le plac jocurile si problemele care necesita rationamente.	gandire abstracta, rationamente logice, concepte matematice, rezolvare de probleme Meserii: oameni de stiinta, contabili, programatori	facand conexiuni folosind gandirea critica/metodic organizandu-si munca
VIZUALA – SPATIALA	sa deseneze/modeleze, sa construiasca/proiecteze, culorile/imaginile, sa demonteze obiectele si apoi sa le monteze la loc, sa se joace cu puzzle-uri tridimensionale. Amintirile lor sunt bazate pe imagini vizuale; ei inteleg foarte bine hartile si planurile desenate	imaginatie/ orientare in spatiu, sa faca hartii, scheme, sa creeze modele Meserii: arhitecti, fotografi, artisti, piloti, ingineri mecanici.	folosind „ochiul mintii”, vizualizand/ observand, din reprezentari grafice
MUZICALA – RITMICA	sunetele, vocile/sa cante, sa foloseasca muzica si ritmul Ei observa rapid sabloanele, urmeaza usor un ritm; le plac diferite stiluri muzicale. Ei fredoneaza si interpreteaza melodii, canta din voce sau la un instrument; le este greu sa se concentreze daca se aude muzica; le place ritmul poeziilor	muzica /sa produca sunete/sa cante/ reactioneaza la sunete, aprecieze, creeze si sa evalueze Meserii: Compozitori, poeti, pianisti, staruri ale muzicii rock	cu ajutorul muzicii, asociind sunete

CORPORAL - KINESTEZICA	sa se miste, sa atinga/sa manuiasca obiecte/jocurile de rol	miscare, coordonare, sa exprime idei si sentiment, constiinta nevoilor fizice ale organismului	prin implicare directa, participand/miscandu-se/prin activitati practice
NATURALISTA	natura/sa stea in aer liber, animalele, plantele/ detaliile	clasificari/observe relatiile, detaliile Meserii: Naturalisti, fermieri, ecologi.	in grup/ prin interviu, observandu-i pe altii, comunicand si relationand cu altii
INTRAPERSONALA	autorefectia/ etica, morala, urmarirea propriilor interese, timpul de asteptare, stabilirea de scopuri. Sunt extremi de constienti de propriile convingeri, sentimente si motivatii. Le place sa lucreze singuri si stiu foarte bine sa se auto-motiveze. Le place sa stie de ce fac un anumit lucru. Isi pot evalua foarte corect aptitudinile si punctele slabe si le plac provocarile.	autoevaluare/introspectie, intelegerea de sine, exprimarea sentimentelor si gandurilor Meserii: avocati, teologi, întreprinzatori	prin sarcini individualizate, cand isi poate alege activitatile, in atmosfera de corectitudine, prin munca independenta
INTERPERSONALA	interactiunea/ colaborarea, relatiile sociale, empatia fata de altii, Invata prin intermediul interactiunii cu ceilalti si le place aceasta interactiune. Ajung la intelegeri, negociaza si sunt empatici cu altii. Demonstreaza calitati de lider si participa la activitati politice. Sunt implicati în activitati extracurriculare si le place sa faca parte din echipe	negociere/mediere , comunicare verbala si nonverbala, sa inteleaga pe altii Profesii: profesori, directori sociali, administratori, lideri foarte eficienti	in grup/ prin interviu, observandu-i pe altii, comunicand si relationand cu altii

Cunoscând domeniul în care copilul este înzestrat, îl putem ajuta să dezvolte anumite aptitudini, putem orienta copilul spre domeniul respectiv, unde va performa cu ușurință și nu vom insista pe exersarea unor activități din alte domenii doar pentru că noi ca părinți considerăm anumite activități foarte utile pentru ei, chiar dacă nu le fac plăcere.

Iată de ce este important să descoperim aptitudinile copiilor noștri încă din copilărie. Dar cum facem acest lucru?

Ce să nu faci ca părinte:

1. Nu încerca să dezvolți copilului tău talente pe care le ai tu și nu ai avut ocazia de a le dezvolta și valorifica. Cu alte cuvinte, nu îl obliga să facă ceea ce tu nu ai putut să faci.

2. Nu supraîncărca programul copilului cu activități din toate domeniile (luni pictură, marți germană, miercuri tenis, joi pian, vineri robotică, sâmbătă teatru etc) în speranța că vei obține un mic geniu. Activitățile extracurriculare sunt extrem de epuizante pentru copii și nu este indicat să practice mai mult de 2 astfel de cursuri pe săptămână.

3. Nu pune accent doar pe anumite domenii, limitând opțiunile copilului pentru că nu ți se par "de viitor". Nu ucide visele unui copil cu gândirea inflexibilă a adultului. Niciodată nu putem ști cum va evolua piața muncii pentru generațiile următoare și ce șanse va avea copilul când va crește.

Ce să faci ca să îți ajuți copilul să își descopere și dezvolte aptitudinile, fără a forța lucrurile:

1. Când mergeți la magazin propune-i să-și aleagă singur un cadou. Spune-i că va avea de ales între: o carte de povești, un joc lego, un joc de logică, un CD, un peștișor viu, o minge, o cutie cu acuarele, etc. Întreabă-l și care este obiectul din această listă pe care nu l-ar cumpăra în nici un caz.

2. Faceți curățenie împreună și cu această ocazie întreabă-l la ce obiect din camera lui nu ar renunța: cărțile de lectură, un ghiveci cu o floare, acvariul, casetofonul, anumite jocuri de construcții etc.

3. Observă-l cu discreție când se simte cel mai bine: când citește, dansează, pictează, ascultă muzică, este în compania prietenilor etc. De asemenea, observă ce activități îi provoacă cel mai mare disconfort sau la care este reticent.

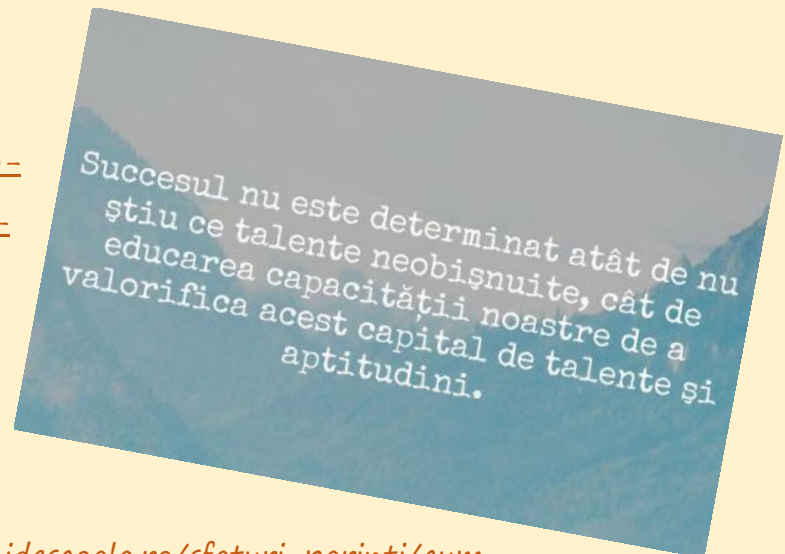
4. Susține-l să își formeze un grup variat de prieteni cu diferite pasiuni, nu îl ține singur acasă, departe de copii. Întreabă-l de ce și-ar dori ca prietenul lui cel mai bun să fie pasionat. Observă ce jocuri preferă cu prietenii.

5. Discută cu personalul de la școală pentru a identifica materia la care înțelege cel mai ușor și materia la care ar renunța dacă ar putea alege. Vorbeste cu consilierul școlar și cere-i ajutorul pentru a descoperi abilitățile copilului tău prin chestionare de aptitudini/preferințe etc.

Material realizat de psiholog Bojin Emese Roberta, prin consultarea următoarelor surse:

1. <https://www.desprecopii.com/info-id-3565-nm-Cum-se-descopera-talentul-unui-copil-5-sfaturi-importante.htm>

2. <http://parenting.anidescoala.ro/sfaturi-parinti/cum-descoperim-domeniul-spre-care-are-inclinatii-copilul-inteligente-multiple/>

3. <https://www.suntparinte.ro/cum-descoperi-abilitatile-copilului>